

Utbildningsdepartementet
103 33 STOCKHOLM

2011-03-07
1 (2)
Dnr 2010:1457

Delredovisning av uppdrag om kurs- och ämnesplaner för dans inom dansutbildningen och förberedelse inför inrättande av Rådet för dansutbildning, m.m.

Dnr U2010/5866/G

Härmed redovisas den del av regeringens uppdrag den 7 oktober 2010 (U2010/5586/G) som ska avse arbetet med kursplan och kunskapskrav för dansämnet på den förberedande dansutbildningen i grundskolan. Redovisningen ska innehålla antaganden om undervisningstid som ligger till grund för kunskapskrav och godtagbara kunskaper i årskurs 6 och 9, de centrala ställningstaganden som verket har gjort och de viktigaste motiven och utgångspunkterna för dessa. Redovisningen ska lämnas senast den 15 mars 2011.

Efter det att ovan nämnda uppdrag lämnades har regeringen beslutat om förordning (2011:7) om dansutbildning. I förordningen finns bestämmelsen att Statens skolverk får meddela föreskrifter om kursplan, bedömningsgrunder för de färdighetsprov som ska utgöra grund för antagning samt kunskapskrav för ämnet dans för årskurs 4-9.

Utgångspunkter

Skolverket har haft som utgångspunkt att propositionens intentioner tydligt ska genomsyra kursplanens innehåll och uppläggning. En annan utgångspunkt har varit att dansprofessionens uppfattningar om kursplanens innehåll ska tas till vara. Ett flertal experter har anlitats i arbetet. Det har funnit olika uppfattningar och förväntningar inom dansprofessionen om vad som ska åstadkommas genom en ny kursplan. I enlighet med propositionens intentioner har Skolverket lagt tyngdpunkten på den klassiska balettekniken samtidigt som det i senare årskurser introduceras modern dans. Kraven på ökad och tydligare statlig styrning av dansutbildningen har varit svår att tillgodose genom de kurs- och ämnesplanemodeller som Skolverket använder för grundskolan. Det har gjorts vissa avsteg för att kursplanen för ämnet dans bättre ska svara mot dansutbildningens behov. Skolverket har bedömt det som mest ändamålsenligt att ha dansutbildningens kursplan och kunskapskraven i en och samma föreskrift. Det har därutöver övervägts att utarbeta en betydligt högre grad av detaljering och precisering av kursplanens innehåll. Skolverket har valt att inte genomföra den insatsen bl.a. på grund av olika uppfattningar inom professionen i fråga om omfattningen och innehållet samt att den erforderliga tiden för ett sådant genomgripande förändringsarbete inte stått till förfogande.

Kursplan, kunskapskrav och antaganden om undervisningstid

Skolverket överlämnar som redovisning av resterande del av uppdraget om kursplan, kunskapskrav och antaganden om undervisningstid följande *bilagda* dokument.

1. föreskrifterna om kursplan och kunskapskrav för ämnet dans i förberedande dansutbildning för årskurs 4-9 i grundskolan,
2. antaganden om undervisningstid för kunskapskraven i årskurs 6 och 9.

Ragnar Eliasson
T.f. generaldirektör

Per Byström
Projektledare

I ärendets slutliga handläggning har Ulrika Lindén i Skolverkets ledningsgrupp deltagit.

**Skolverkets föreskrifter
om kursplan och kunskapskrav för ämnet dans i förberedande
dansutbildning för årskurs 4- 9 i grundskolan;**

beslutade den 7 mars 2011.

Skolverket föreskriver följande med stöd av 6 § förordningen (2011:7) om dansutbildning.

Den kursplan och de kunskapskrav som framgår av bilagan till dessa föreskrifter ska gälla för ämnet dans i förberedande dansutbildning för årskurs 4-9 i grundskolan.

-
1. Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 juli 2011. Bestämmelserna ska tillämpas på utbildning som påbörjas i årskurs 4 eller årskurs 7 i grundskolan efter den 1 juli 2011. Under läsåret 2011/12 ska kunskapskraven för betyget E i slutet av årskurs 6 gälla som godtagbara kunskaper i slutet av årskurs 6. Samtliga kunskapskrav för årskurs 6 ska tillämpas första gången från och med läsåret 2012/13.
 2. Genom föreskrifterna upphävs Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 1999:15) om timplan, kursplaner och betygskriterier för förberedande dansutbildning i grundskolan. De upphävda föreskrifterna gäller dock fortfarande för en elev som påbörjat utbildning före den 2 juli 2011 i årskurs 4 t.o.m. 6 i grundskolan och för en elev som påbörjat utbildning i årskurs 7 t.o.m. 9 i grundskolan. De upphävda föreskrifterna gäller dock inte efter den 1 juli 2013.

På Skolverkets vägnar

RAGNAR ELIASSON

Per Byström

Dans

Den klassiska baletten har under lång tid varit en viktig del i det svenska kulturlivet. Den moderna dansen har utvecklats som ett alternativ till dess form och estetik. Dansutbildningen bidrar till att förvalta och utveckla detta kulturarv och sätta in dansen i vår egen tid. Den förberedande dansutbildningen bidrar till att lägga en grund för tillgången till yrkesdansare inom den klassiska baletten och den moderna nutida dansen i Sverige.

Syfte

Undervisningen i dans ska syfta till att ge eleverna förutsättningar att utveckla sådan teknisk färdighet och konstnärlig uttrycksförmåga att de ska kunna antas till och genomföra yrkesdansutbildningen i gymnasieskolan.

Undervisningen i dans ska också syfta till att eleverna utvecklar kunskaper i klassisk balett samt andra dansgenrer och förmågan att använda olika danstekniker och konstnärliga uttrycksformer i dans. Genom undervisningen ska eleverna ges förutsättningar att utveckla sin dansteknik liksom variationer i rörelsekvaliteter, samt spatial och musikalisk lyhörddhet i enlighet med den klassiska balettens formspråk, konstnärliga uttryck och konventioner, liksom för andra dansgenrer. Eleverna ska även ges förutsättningar att utveckla danstekniken genom kompletterande träningsmetoder.

Undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att utveckla fantasi och kreativitet och undersöka dansens rörelsemöjligheter. Eleverna ska också ges förutsättningar att utveckla kontakt med sin egen kropp som instrument.

Undervisningen ska vidare syfta till att eleverna utvecklar scenisk kunskap och gestaltsförmåga inom olika konstnärliga förhållningssätt i klassisk balett, samt inom andra dansgenrer. Genom undervisningen ska eleverna även ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att förhålla sig till olika former av instruktioner och vara en del av en konstnärlig helhet där dansteknik och musikalitet ingår, liksom att kommunicera med publiken.

Eleven ska ges förutsättningar att utveckla kunskaper om dansträningens olika delar och om arbetsprocessen fram till det sceniska framförandet av en koreografi, samt om betydelsen av samverkan mellan olika yrkesgrupper för att sceniskt arbete ska fungera. Eleverna ska också ges inblick i och förståelse för arbetslivets villkor i kontakter med scener och relevanta yrkesgrupper.

Genom undervisningen ska eleverna ges förutsättningar att utveckla förmågan att tolka och memorera koreografiskt material samt förmågan till rollanalys och rollgestaltningar. Undervisningen ska även bidra till att eleverna utvecklar förmågan att variera gestaltningar efter olika konstnärliga förhållningssätt och sammanhang.

Eleverna ska ges förutsättningar att träna och arbeta självständigt med dansteknisk och konstnärlig problemlösning. Genom undervisningen ska eleverna också ges möjlighet att utveckla sin förmåga att samarbeta med en partner och i grupp. Eleverna ska även ges möjlighet att utveckla sin förmåga att ta ansvar för och reflektera över träningsprocess och resultat. Vidare ska undervisningen bidra till att eleverna utvecklar en förtrogenhet med dansens koder och konventioner liksom förmågan att kommunicera med dansens begrepp och uttryck.

Eleverna ska ges möjlighet att utveckla kunskaper om hälsa och livsstil, ergonomi och andra faktorer som påverkar kropp och träning samt om hur en god arbetsmiljö kan främjas. Utbildningen ska även ge eleverna förutsättningar att ta ställning i frågor om könsmönster, jämställdhet och identitet i relation till dansens traditioner i repertoar och utövande. Eleverna ska också ges möjlighet att utveckla kunskaper om frågor som rör etiskt förhållningssätt och upphovsrätt i relation till scenkonstnärligt arbete.

Genom undervisningen i ämnet dans ska eleverna sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- använda dansteknik, formspråk, stil och konstnärliga uttryck i klassisk balett och andra dansgenrer,
- anpassa dansteknik till musikaliska aspekter och till rum och sammanhang,
- tillämpa dansträningens och arbetsprocessens olika delar fram till det sceniska framförandet av en koreografi och att då använda dansens koder och konventioner,
- förhålla sig till olika former av instruktioner, samspela med andra och vara en del av en konstnärlig helhet där dansteknik och musikalitet ingår,
- tolka och memorera danstekniskt rörelsematerial och koreografiskt material,
- ta ansvar för och reflektera över träningsprocessen och resultatet utifrån faktorer som påverkar kropp och träning, och
- kommunicera med dansens begrepp och uttryck.

Centralt innehåll

I årskurs 4-6

Dansteknik

Klassisk balett

- Dansteknisk träning i klassisk balett med successivt stegrad intensitet och svårighetsgrad.
- Anatomiskt korrekt placering och utåtrotation.
- Övningar vid stången, mitten, diagonaler och allegro med betoning på stil, form, linjerenhet, koordination och nyanser i rörelsekvaiteter.
- Dansens relation till och samspel med olika typer av levande musik.
- Grundläggande begrepp och uttryck för den klassiska baletten, med betoning på till exempel hållning, utåtrotation, balans, spänst, placering, linjerenhet, smidighet, rörelsekvaiteter som flöde och energi, koordination, rörelsefraser och musikaliska fraser, nyansering.
- Tåspetsteknisk- och allegroteknisk träning med betoning på artikulation, styrka och stabilitet i grundteknik.

Kompletterande dansträning

- Övningar som stärker elevernas placering och utveckling av en jämn muskelstyrka med stegvis ökad svårighetsgrad.
- Golvträning med fokus på placering, styrka och smidighet i uppbyggande syfte för dansarkroppen.
- Konditionsträning.
- Stretching.
- Tekniker för hur man värmer upp kroppen och stärker sitt instrument samt arbetar skadeförebyggande.
- Avspännings- och återhämtningskunskap.
- Övningar som ger fysisk kroppskänedom, till exempel yoga och pilateteknik.

Sceniska folkdanser

- Olika typer av rörelseuttryck och rörelsekvaiteter samt hur de kan tränas.
- Utveckling av känsla för stil, musik, rytm och teknik typisk för nationella danser och dess sceniska form.
- Olika dansers särart, utveckling och inbördes samband.
- Utveckling av känslan för formationer, samdans och följsamhet i par och i grupp.
- Folkdanser, till exempel Csardas, Mazurka och Tarantella.
- Begrepp och uttryck för den sceniska folkdansen.

Akrobatik

- Enkla akrobatiska moment, till exempel kullerbytta fram, bak och flygande, hjulning, handstående, brygga, för att stegvis öka svårighetsgraden.
- Smidighet, styrka, balans och djärvhet för akrobatiska inslag i olika danstekniker.

Modern nutida dans i årskurs 6

- Den moderna nutida dansens uttrycksformer och tekniker.
- Dansteknik i modern dans med betoning på stabilitet inom ett rörelsevokabulär med grundläggande rörelsekombinationer.
- Arbete med rörelsevokabulär som innehåller dropp, fall, swing och rörelser i och ur balans samt

- rörelsekvantiteter, till exempel tyngd, energi och flöde.
- Utforskande av kroppens rörelsemöjligheter.
 - Dansens relation till och samspel med ljud, tystnad och olika typer av levande musik.
 - Rörelseuttryckets dynamik i förhållande till musikens fraser, rytm och dynamik.
 - Begrepp och uttryck för den moderna nutida dansen, till exempel center samt rörelsekvantiteterna tyngd, flöde och energi.

Dansgestaltning

Kreativ dans och improvisation

- Lust, fantasi och nyfikenhet där rörelsen är i fokus.
- Konstnärlig medvetenhet och känsla för dans som uttrycksmedel.
- Eget skapande.
- Metoder för improvisation och kunskap om improvisationstekniker.
- Frihet i uttrycket.

Scenisk gestaltning

- Övningar i mim, drama, röstträning och artisteri.
- Konstnärliga och tekniska färdigheter: rolltolkning, variationer i konstnärligt uttryck som förbereder eleven inför det sceniska arbetet och publikmötet.

Dansträning

- Koder och konventioner som används vid dansträning och på scen/vid sceniska produktioner.
- Träningsprocessens delar: förberedelser, uppvärmning, memorering av rörelser och korrektioner, kontinuerlig träning, samt sambandet mellan träningsprocessen och den danstekniska utvecklingen.
- Metoder för reflektion över träningsprocessen och kunskapsutvecklingen.
- Problemlösande feedback.
- Konstnärligt förhållningssätt till träning.
- Träning av uthållighet och koncentration respektive fokus och fokusering.
- Begrepp och uttryck för dansträning som till exempel uppvärmning, stretching och ergonomi.
- Spatial förmåga.
- Dansens relation till musik, puls, taktarter, fraser och dynamik.
- Hälsa och livsstil, kroppsideal, jämställdhet och genusperspektiv, ergonomi och arbetsmiljö.

I årskurs 7-9

Dansteknik

Klassisk balett

- Dansteknisk träning i klassisk balett med successivt stegrad intensitet och svårighetsgrad.
- Anatomisk korrekt placering och utåtrotation.
- Övningar vid stången, mitten, diagonaler och hopp med betoning på stil, form, linjerenhet, koordination och nyanser i rörelsekvantiteter.
- Dansens relation till och samspel med olika typer av levande musik.
- Grundläggande begrepp och uttryck för den klassiska baletten, till exempel hållning, utåtrotation, balans, spänst, placering, linjerenhet, smidighet, rörelsekvantiteter som flöde och energi, koordination, rörelsefraser och musikaliska fraser, nyansering.

Allegro/pirouette

- Den klassiska balettens uttrycksformer och teknik som krävs för den manliga dansaren.
- Allegroträning i olika tempo med små (petit), mellan och stora (grand) hopp på mitten och i manege.
- Pirouetteträning i olika tempo på golvet och i luften.
- Anatomiskt korrekt placering och utåtrotation.
- Övningar med gradvis stegrande svårighetsgrad i syfte att stärka och bygga upp dansarkroppen.

Tåspetsträning

- Tåspetsdansens uttrycksformer och teknik som krävs för den kvinnliga dansaren.
- Tåspetsteknisk träning med betoning på artikulation, styrka och stabilitet i fördjupad grundteknik.
- Anatomiskt korrekt placering och utåtrotation.
- Övningar vid stången, center och diagonaler med en över åren ökad teknisk svårighetsgrad, med betoning på stil, form, linjerenhet och skillnader i rörelsekvantiteter och tempon.

Partnering/förberedande pas de deux i årskurs 8-9

- Partneringteknik med betoning på följsamhet, styrka, stabilitet, balanser, snurr, promenader och kontroll.
- Anatomiskt korrekt placering.
- Övningar på center, diagonaler med betoning på grundteknik, stil, form linjerenhet och skillnader i rörelsekvantiteter.
- Små lyft och hopp med betoning på förberedande pas des deux.

Kompletterande dansträning

- Golvträning med fokus på placering, styrka och smidighet i uppbyggande syfte för dansarkroppen.
- Konditionsträning.
- Stretching.
- Tekniker för hur man värmer upp kroppen, stärker sitt instrument och arbetar skadeförebyggande.
- Avspännings- och återhämtningskunskap.
- Övningar som ger fysisk kroppskänedom som till exempel yoga och pilateteknik.

Modern nutida dans

- Den moderna och nutida dansens uttrycksformer och tekniker.
- Klassiska moderna tekniker, till exempel Graham, Cunningham, Horton och Limon.
- Dansteknik i modern dans med betoning på stabilitet inom ett rörelsevokabulär med grundläggande rörelsekombinationer med succesivt ökad svårighetsgrad.
- Arbete med rörelsevokabulär som innehåller drop, fall, swing och rörelser i och ur balans samt rörelsekvantiteter, till exempel tyngd, energi och flöde.
- Utforskande av kroppens rörelsemöjligheter.
- Metoder för improvisation och kunskap om improvisationstekniker.
- Dansens relation till och samspel med ljud, tystnad och olika typer av levande musik.
- Rörelseuttryckets dynamik i förhållande till musikens fraser, rytm och dynamik.
- Den moderna nutida dansens begrepp och uttryck, till exempel center samt rörelsekvantiteterna tyngd, flöde och energi.

Sceniska folkdanser

- Olika typer av rörelseuttryck och rörelsekvantiteter och hur de kan tränas.

- Utveckling av känslan för stil, musik, rytm och teknik typisk för nationella danser och dess sceniska form.
- Inblick i olika dansers särart, utveckling och inbördes samband.
- Utveckling av känslan för formationer, samdans och följsamhet i par och i grupp.
- Folkdanser, till exempel Csardas, Mazurka, Tarantella och olika former av spansk dans.
- Begrepp och uttryck för den sceniska folkdansen.

Jazzdans

- Klassiska jazztekniker, till exempel Mattox.
- Grundläggande träning av kroppsmindet med betoning på att utveckla en rörelsevokabulär när det gäller stil och tydlighet i rörelser, dynamik när det gäller tyngd, flöde och tid, samt rörelsernas förhållande till musikens dynamik.
- Utveckling av smidighet, styrka, musikalitet och rytmisk medvetenhet.
- Grundläggande steppdans och streetdance.
- Begrepp och uttryck för jazzdans.

Dansgestaltning

Repertoar och repetitionsarbete

- Exempel på repertoar för klassisk balett, modern nutida dans och partnering/pas de deux.
- Övning i rollanalys, tolkning och gestaltningförmåga.
- Övning i uppfattning och känsla för de olika koreografiernas stil och form.
- Övning i ensembledans och i solistiska uppgifter.
- Övning i repetitionsarbete, grundläggande yrkeskunskap och koder.
- Praktisk erfarenhet av dansen och dess sceniska form i möte med coach/balettmästare/repetitör.
- Coachning inklusive soloträning.

Scenisk gestaltning

- Övningar i mim, drama, röstträning och artisteri.
- Utveckling av konstnärliga och tekniska färdigheter: rolltolkning, variationer i det konstnärliga uttrycket som förbereder eleven inför det sceniska arbetet och publikmötet.

Dansträning

- Koder och konventioner som används vid dansträning och på scen/vid sceniska produktioner.
- Träningens delar: förberedelser, uppvärmning, memorering av rörelser och korrekationer, kontinuerlig träning samt sambandet mellan träningsprocessen och den danstekniska utvecklingen.
- Metoder för reflektion över träningsprocessen och kunskapsutvecklingen.
- Problemlösande feedback.
- Konstnärligt förhållningssätt till träning.
- Träning av uthållighet och koncentration respektive fokus och fokusering.
- Begrepp och uttryck för dansträning, till exempel uppvärmning, stretching och ergonomi.
- Spatial förmåga.
- Dansens relation till musik, puls, taktarter, fraser och dynamik.
- Hälsa och livsstil, kroppsideal, jämställdhet och genusperspektiv, ergonomi och arbetsmiljö.

Kunskapskrav

Kunskapskrav för betyget E i slutet av årskurs 6

Eleven kan med **viss säkerhet** utföra rörelsevokabulär i den klassiska balettens och andra dansgenrers formspråk. Eleven utför på ett **i huvudsak fungerande** sätt variationer i rörelsekvantiteter, rörelseflöde och dynamik. Eleven kan **med viss säkerhet** anpassa danstekniken till den egna kroppen i förhållande till rummet och andra medverkande. Eleven följer och **anpassar till viss del** danstekniken till olika musikaliska aspekter.

Eleven kan med **viss säkerhet** tillämpa träningsprocessens delar och de koder och konventioner som används vid dansteknisk träning, samt vid repetitionsprocessen. Eleven fokuserar i nuet med **viss säkerhet** och visar det genom att på ett **i huvudsak fungerande** sätt vara uppmärksam på de uppgifter som ska utföras. Eleven kan med **viss anpassning** interagera och samspela med andra elever utifrån olika former av instruktioner. Eleven kan med **viss säkerhet** tolka och memorera enkelt danstekniskt rörelsematerial och koreografiskt material.

Eleven genomför på ett **i huvudsak fungerande sätt** en bredd av träningsaktiviteter som utvecklar den kroppsliga förmågan. Eleven kan föra **enkla resonemang** om träningsprocessen och de danstekniska resultaten och kan med **viss säkerhet** utveckla de danstekniska färdigheterna. Eleven kan **beskriva någon** faktor som påverkar kropp och träning och ger exempel på **enkelt identifierbara** samband mellan denna faktor och dansteknikträningen. Eleven kan med **viss säkerhet** använda grundläggande begrepp och uttryck för ämnesområdet.

Betyget D

Betyget D innebär att kunskapskraven för betyget E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Kunskapskrav för betyget C i slutet av årskurs 6

Eleven kan med **säkerhet** utföra rörelsevokabulär i den klassiska balettens och andra dansgenrers formspråk. Eleven utför på ett **fungerande** sätt variationer i rörelsekvantiteter, rörelseflöde och dynamik. Eleven kan med **säkerhet** anpassa danstekniken till den egna kroppen i förhållande till rummet och andra medverkande. Eleven följer och **anpassar** danstekniken till olika musikaliska aspekter.

Eleven kan med **säkerhet** tillämpa träningsprocessens delar och de koder och konventioner som används vid dansteknisk träning, samt vid repetitionsprocessen. Eleven fokuserar i nuet med **säkerhet** och visar det genom att på ett **fungerande** sätt vara uppmärksam på de uppgifter som ska utföras. Eleven kan med **anpassning** interagera och samspela med andra elever utifrån olika former av instruktioner. Eleven kan med **säkerhet** tolka och memorera enkelt danstekniskt rörelsematerial och koreografiskt material.

Eleven genomför på ett **fungerande** sätt en bredd av träningsaktiviteter som utvecklar den kroppsliga förmågan. Eleven kan föra **utvecklade resonemang** om träningsprocessen och de danstekniska resultaten och kan med **säkerhet** utveckla de danstekniska färdigheterna. Eleven kan **beskriva några** faktorer som påverkar kropp och träning och ger exempel på **förhållandevis komplexa** samband mellan dessa faktorer och dansteknikträningen. Eleven kan med **säkerhet** använda grundläggande begrepp och uttryck för ämnesområdet.

Betyget B

Betyget B innebär att kunskapskraven för betyget C och till övervägande del för A är uppfyllda.

Kunskapskrav för betyget A i slutet av årskurs 6

Eleven kan med **god säkerhet utföra** rörelsevokabulär i den klassiska balettens och andra dansgenrers formspråk. Eleven utför på ett **väl fungerande** sätt variationer i rörelsekvaliteter, rörelseflöde och dynamik. Eleven kan med **god säkerhet** anpassa danstekniken till den egna kroppen i förhållande till rummet och andra medverkande. Eleven följer och **anpassar väl** danstekniken till olika musikaliska aspekter.

Eleven kan med **god säkerhet** tillämpa träningsprocessens delar och de koder och konventioner som används vid dansteknisk träning, samt vid repetitionsprocessen. Eleven fokuserar i nuet med **god säkerhet** och visar det genom att på ett **väl fungerande** sätt vara uppmärksam på de uppgifter som ska utföras. Eleven kan med **god anpassning** interagera och samspela med andra elever utifrån olika former av instruktioner. Eleven kan med **god säkerhet** tolka och memorera **enkelt** danstekniskt rörelsematerial och koreografiskt material.

Eleven genomför på ett **väl fungerande** sätt en bredd av träningsaktiviteter som utvecklar den kroppsliga förmågan. Eleven kan föra **välutvecklade resonemang** om träningsprocessen och de danstekniska resultaten och kan med **god säkerhet** utveckla de danstekniska färdigheterna. Eleven kan **beskriva några** faktorer som påverkar kropp och träning och ger exempel på **komplexa** samband mellan dessa faktorer och dansteknikträningen. Eleven kan med **god säkerhet** använda grundläggande begrepp och uttryck för ämnesområdet.

Kunskapskrav för betyget E i slutet av årskurs 9

Eleven kan med **viss säkerhet** utföra rörelsevokabulär i den klassiska balettens och andra dansgenrers formspråk. Eleven utför på ett **i huvudsak fungerande** sätt variationer i rörelsekvaliteter, rörelseflöde och dynamik. Eleven kan med **viss säkerhet** anpassa danstekniken till den egna kroppen i förhållande till rummet och andra medverkande. Eleven följer och **anpassar till viss del** danstekniken till olika musikaliska aspekter. Eleven improviserar genom att med **viss säkerhet** associera och skapa rörelser utifrån olika instruktioner.

Eleven tillämpar med **viss säkerhet** träningsprocessens delar och de koder och konventioner som används vid dansteknisk träning, samt vid repetitionsprocessen och sceniska produktioner. Eleven fokuserar i nuet med **viss säkerhet** och visar det genom att på **ett i huvudsak fungerande** sätt vara uppmärksam på de uppgifter som ska utföras under träningsprocessen och på scenen. Eleven kan med **viss anpassning** interagera och samspela med andra elever utifrån olika former av instruktioner. Eleven kan med **viss säkerhet** tillämpa och bearbeta feedback och visar det genom att **till viss del korrigera och anpassa** aktiviteten till syftet och sammanhanget. Eleven kan med **viss säkerhet** tolka och memorera danstekniskt rörelsematerial och koreografiskt material.

Eleven genomför på ett **i huvudsak fungerande** sätt en bredd av träningsaktiviteter som utvecklar den kroppsliga förmågan. Eleven kan föra **enkla resonemang** om träningsprocessen och de danstekniska resultaten och kan med **viss säkerhet** utveckla och förfina de danstekniska färdigheterna. Eleven kan **beskriva någon** faktor som påverkar kropp och träning och förklarar **enkelt identifierbara** samband mellan dessa faktorer och dansteknikträningen. Eleven kan med **viss säkerhet** kommunicera med andra inom yrkesområdet och använder då grundläggande begrepp och uttryck för ämnesområdet.

Betyget D

Betyget D innebär att kunskapskraven för betyget E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Kunskapskrav för betyget C i slutet av årskurs 9

Eleven kan med **säkerhet** utföra rörelsevokabulär i den klassiska balettens och andra genrers formspråk. Eleven utför på ett **fungerande** sätt variationer i rörelsekvaliteter, rörelseflöde och dynamik. Eleven kan med **säkerhet** anpassa danstekniken till den egna kroppen i förhållande till

rummet och andra medverkande. Eleven följer och **anpassar** danstekniken till olika musikaliska aspekter. Eleven improviserar genom att med **säkerhet** associera och skapa rörelser utifrån olika instruktioner.

Eleven tillämpar med **säkerhet** träningsprocessens delar och de koder och konventioner som används vid dansteknisk träning, samt vid repetitionsprocessen och sceniska produktioner. Eleven fokuserar i nuet med **säkerhet** och visar det genom att på ett **fungerande** sätt vara uppmärksam på de uppgifter som ska utföras under träningsprocessen och på scenen. Eleven kan med **anpassning** interagera och samspela med andra elever utifrån olika former av instruktioner. Eleven kan med **säkerhet** tillämpa och bearbeta feedback och visar det genom att **korrigera och anpassa** aktiviteten till syftet och sammanhanget. Eleven kan med **säkerhet** tolka och memorera danstekniskt rörelsematerial och koreografiskt material.

Eleven genomför på ett **fungerande** sätt en bredd av träningsaktiviteter som utvecklar den kroppsliga förmågan. Eleven kan föra **utvecklade resonemang** om träningsprocessen och de danstekniska resultaten och kan med **säkerhet** utveckla och förfina de danstekniska färdigheterna. Eleven kan **beskriva några** faktorer som påverkar kropp och träning och förklarar **förhållandevis komplexa** samband mellan dessa faktorer och dansteknikträningen. Eleven kan med **säkerhet** kommunicera med andra inom yrkesområdet och använder då grundläggande begrepp och uttryck för ämnesområdet.

Betyget B

Betyget B innebär att kunskapskraven för betyget C och till övervägande del för A är uppfyllda.

Kunskapskrav för betyget A i slutet av årskurs 9

Eleven kan med **god säkerhet** utföra rörelsevokabulär i den klassiska balettens och andra dansgenrers formspråk. Eleven utför på ett **väl fungerande** sätt variationer i rörelsekviteter, rörelseflöde och dynamik. Eleven kan med **god säkerhet** anpassa danstekniken till den egna kroppen i förhållande till rummet och andra medverkande. Eleven följer och **anpassar väl** danstekniken till olika musikaliska aspekter. Eleven improviserar genom att med **god säkerhet** associera och skapa rörelser utifrån olika instruktioner.

Eleven tillämpar med **god säkerhet** träningsprocessens delar och de koder och konventioner som används vid dansteknisk träning, samt vid repetitionsprocessen och sceniska produktioner. Eleven fokuserar i nuet med **god säkerhet** och visar det genom att på ett **väl fungerande** sätt vara uppmärksam på de uppgifter som ska utföras under träningsprocessen och på scenen. Eleven kan med **god anpassning** interagera och samspela med andra elever utifrån olika former av instruktioner. Eleven kan med **god säkerhet** tillämpa och bearbeta feedback och visar det genom att **väl korrigera och anpassa** aktiviteten till syftet och sammanhanget. Eleven kan med **god säkerhet** tolka och memorera danstekniskt rörelsematerial och koreografiskt material.

Eleven genomför på ett **väl fungerande** sätt en bredd av träningsaktiviteter som utvecklar den kroppsliga förmågan. Eleven kan föra **utvecklade resonemang** om träningsprocessen och de danstekniska resultaten och kan med **god säkerhet** utveckla och förfina de danstekniska färdigheterna. Eleven kan **beskriva några** faktorer som påverkar kropp och träning och förklarar **komplexa** samband mellan dessa faktorer och dansteknikträningen. Eleven kan med **god säkerhet** kommunicera med andra inom yrkesområdet och använder då grundläggande begrepp och uttryck för ämnesområdet.

Redovisning av antaganden om undervisningstid för kunskapskrav för godtagbara kunskaper i årskurs 6 och 9

Skolverket ska enligt regeringens uppdrag redogöra för de antaganden om undervisningstid som ligger till grund för kunskapskraven för godtagbara kunskaper i årskurs 6 och 9. Även utökningen av läsårets längd ska beaktas. Skolverket ska i utformandet av kursplanen för ämnet dans beakta den möjlighet till reduktion av timplanen som finns enligt timplanen för grundskolan i bilaga 1 till skollagen (2010:800). Verket ska även beakta att ämnet idrott och hälsa ska utgå och att undervisningen i ämnena bild och slöjd får reduceras med mer än 20 procent.

Skolverkets antaganden utgår från

- praxis vid de tre nuvarande utbildningarna,
- beräkningar av möjlig undervisningstid utifrån möjligheten till utökad undervisningstid,
- beräkningar av undervisningstiden för ämnena bild, slöjd, och idrott och hälsa samt för skolans val respektive elevens val utgår från de beräkningar som lämnades den 30 april 2009 i Skolverkets rapport Delredovisning av regeringsuppdrag U2009/312/S, dnr. 2008:00741,
- den totala undervisningstiden för dans har beräknats enligt två alternativ.

Nuvarande undervisningstid

Den totala undervisningstiden för dans i årskurs 4-9 uppgår i Stockholm till ca. 2 900 timmar och i Göteborg till ca. 3 150 timmar. I Piteå omfattar undervisningen endast årskurs 7-9 och den totala tiden uppgår till ca. 1 300 timmar. Därutöver tillkommer träningstid på lördagar som i Göteborg motsvarar ca. 650 timmar för årskurs 4-9. I Stockholm påbörjas lördagsträning fr.o.m. årskurs 6 och i Piteå har man ingen sådan träning. Beräkningen av skolornas totala undervisningstid bygger på antagandet om ett läsår på 35,6 veckor eftersom uppgift saknas om hur många skoldagar respektive skola har.

Fördelningen av undervisningstid för dans är vid utbildningen i Stockholm och i Göteborg ca. 42 procent i årskurs 4-6 och ca. 58 procent i årskurs 7-9.

Möjlig undervisningstid

Den obligatoriska undervisningstid som kan ligga till grund för kursplanen i ämnet dans är beräknad till 770 timmar totalt för årskurs 4-9. Antagandet utgår från att ämnet idrott och hälsa ersätts av ämnet dans samt att undervisningstid skapas inom ramen för skolans val genom reduktion av ämnena bild och slöjd eller av andra ämnen.

2011-03-07
Dnr 2010:1457
2 (2)

Därutöver kan ytterligare undervisningstid erhållas inom ramen för elevens val vilket motsvarar ca. 300 timmar för årskurs 4-9. Eleverna ska dock ges möjlighet att inom ramen för elevens val läsa något av ämnena bild och slöjd utan reduktion och få betyg i det valda ämnet. För bild motsvarar undervisningstiden ca. 200 timmar och för slöjd ca. 280 timmar för årskurserna 4-9.

Slutligen kan ”frivillig” undervisningstid fås genom förlängning av läsårets dagar samt undervisning under helger vilket för årskurs 4-9 motsvarar ca. 2 400 timmar (alternativ 1) eller ca. 3 000 timmar (alternativ 2).

Därutöver finns utrymme för danstimmar under ordinarie termin inom ramen för de maximalt åtta timmars undervisning per dag som anges i 3 kap. 11 § skollagen. Dessa möjliga timmar har inte beräknats och ingår inte summeringarna nedan. Utrymmet för dessa är bl.a. beroende av respektive skolas schemaläggning.

Sammanfattningsvis kan möjlig tid för obligatorisk och frivillig dansutbildning i årskurs 4-9 uppgå till **totalt ca 3 450 timmar** enligt alternativ 1 (se beräkningen nedan).

Alternativt kan möjlig tid för obligatorisk och frivillig dansutbildningen i årskurs 4-9 totalt uppgå till **ca 4 000 timmar** enligt alternativ 2 (se beräkningen nedan).

Beräkningsgrund

Beräkningen utgår från att ämnet idrott och hälsa ersätts av ämnet dans samt att undervisningstid för skolans val skapas genom reduktion, helt eller delvis, av ämnena bild och slöjd. Tiden för ämnet idrott och hälsa motsvarar 370 timmar för årskurserna 4-9 och för skolans val 400 timmar av bild och slöjds totala antal timmar som motsvarar 480 timmar för årskurserna 4-9. De här angivna timtiderna utgår från beräkningarna i delrapporten till regeringen 30 april 2009. Där uppskattades fördelningen av respektive ämnes totala tid i grundskolan för de olika årskursintervallen 1-3, 4-6 och 7-9.

Antalet dagar för ett läsår har beräknats till minimitiden enligt grundskoleförordningen, dvs. 178 skoldagar. Antalet veckor per läsår uppgår till 35,6 med beräkningsgrund 178 skoldagar per år fördelat på fem dagar vecka, (4 kap. 3 § grundskoleförordningen).

Enligt förordningen om dansutbildningen kan läsåret högst uppgå till 240 dagar. Därigenom kan dansutbildningen omfatta ytterligare 62 dagar per läsår. Det är huvudmannen som bestämmer fördelningen av undervisningstiden.

Alternativ 1 utgår från att 50 ytterligare dagar utnyttjas. Frivillig dansutbildning kan då omfatta 400 timmar per läsår eller totalt 2400 timmar för årskurs 4-9 givet åtta timmars undervisning per frivillig dag, vilket är högt beräknat.

Alternativ 2 utgår från att alla 62 möjliga dagar utnyttjas. Frivillig dansutbildning kan då omfatta 496 timmar per läsår eller totalt 2 976 timmar för årskurs 4-9.